

פרסומים < שיחת השבוע < גליונות 1001-1100 < שיחת השבוע 1014

סיפור של ניגון

מעשה שהיה

לפני כשלושה שבועות הוזמנתי לעשות שבת בלאס-וגאס, כדי לעבור לפני התיבה בבית-הכנסת החדש והמפואר שחנך שם הרב ישראל שאנוביץ, שליח חב"ד במקום.

במהלך הסעודה השלישית פנה אליי השליח ושאל: "האם תזכה אותנו בשיר או בניגון חסידי נוסף, בטרם תצא השבת ותשוב לביתך בניו-יורק?". השבתי בחיוב ופתחתי בניגון חב"ד ידוע – 'ניגון פולטבה' שמו.

כשסיימתי את הניגון, כבר הייתי שרוי באווירה של נגינה חסידית, והתחלתי לשיר ניגון נוסף, המכונה 'ניגון התוועדות', והחביב עליי מאוד. כששרתי את הניגון הזה שמתי לב שאחד המסובים נועץ בי את מבטו. האיש נראה כמהופנט. לקראת סוף הניגון ראיתי שהוא כבר יושב על קוצים. ובאמת, כשהשתרר שקט, פנה אל הרב שאנוביץ ושאל אם אפשר לספר סיפור. "בכבוד רב!", הייתה התשובה.

"כידוע לכם", פתח האיש, חבר קבוע בקהילה, "בפסח האחרון לא הייתי כאן איתכם, אלא בלוס-אנג'לס, שם התארחתי עם משפחתי אצל הרב שלמה קונין, השליח הראשי של חב"ד בקליפורניה. במהלך החג הוא סיפר כמה סיפורים מאוד מעניינים, אבל אחד מהם שבר ליבי במיוחד". לאחר אתנחתה קצרה החל האיש לספר את הסיפור, כפי ששמעו מהרב קונין:

הדבר אירע לפני כשלושים וחמש שנים. הרב קונין היה אז שליח צעיר, שיצא למסור שיעורים והרצאות בכמה אוניברסיטאות ברחבי ארה"ב. הימים היו ימי ההיפיס הפרועים, והקמפוסים היו מלאים סטודנטים שהמרדנות הייתה דגלם.

פעם אחת התגלגל הרב קונין לאוניברסיטת ברנדיין במדינת מסצ'וסטס. סדרת השיעורים שהתכונן למסור שם הייתה אמורה להתפרס על-פני כמה ימים. כמו במקרים רבים, בהרצאות מסוג זה, יש מישהו ששם לו מטרה למרר את חייו של המרצה בשאלות ובניסיונות בלתי-פוסקים להביכו ולהעמיד את טיעוניו באור מגורר. גם במקרה הזה לא נפקד מקומו של 'עושה הצרות' התורן, שהחליט למרר את חיי הרב קונין. הוא הציג עצמו כאתאיסט גמור, שאינו מאמין בכלום. לדידו, אין בעל-הבית (ח"ו) לבירה, והיקום כולו מתנהל מכוח עצמו.

לאחר כמה ימים מפרכים של התגוששות רעיונית עם הסטודנטים, כשמיודענו נוטל חלק בראש, החליט הרב קונין ללמד את שומעיו ניגון חב"ד. הוא התחיל לשיר, וכשסיים לשיר פעם אחת, חזר על הניגון שוב ושוב, כשאט-אט מצטרפים אליו עוד ועוד סטודנטים. הוא הבחין כי הצעיר ה'אתאיסט' יושב מכונס בתוך עצמו ומקשיב בריכוז רב לניגון.

בתום המפגש ניגש אליו ובקול חנוק ואמר: "ראבי", הרסת אותי עם הניגון. אני פשוט מחוסל. אני לא מאמין שזה קורה".

"ממה נרעשת כל-כך?", שאלו הרב קונין.

"אספר לך", ענה הסטודנט והחל לספר:

"גדלתי בחווה בודדת במדינת איווה, הידועה בשטחי גידול הבקר האין-סופיים שלה. בביתנו לא חינוכו ליהדות, וכל שידעתי הוא שאני יהודי. איתנו התגורר גם סבי מצד אימי, איש זקן, שבשלב כלשהו עזב את רוסיה והגיע לארה"ב.

"סבא, שהיה יהודי מאמין וגם שומר כשרות, לא טעם מאומה מתבשיליה של אימי. הוא ניזון מפירות ומירקות, והיה לו סיר קטן שבו בישל לעצמו ביצים קשות, תפוחי-אדמה וכיוצא בזה. חיבבתי אותו, אף שפער השנים בינינו לא הותיר בסיס רחב מדי לשיחה משותפת.

"בוקר אחד, כשהתארגנתי לקראת ההסעה לבית-הספר האזורי, קרא לי סבא והושיבני על ברכיו. 'אני רוצה ללמד אותך משהו... ניגון חסידי ישן. זכור אותו, נכדי היקר, ואל תשכח. יום אחד הוא עשוי לעזור לך'. ואז פצח סבא בניגון. הוא שר אותו כמה פעמים, ואני הקשבתי בריכוז. כשהגיע הזמן ללכת לבית-הספר, עזבתי את סבא ויצאתי מהבית. כשחזרתי באותו יום הביתה, סבא כבר לא היה בין החיים. התקף-לב גדע את חייו בפתאומיות.

"התאמצתי מאוד להיזכר בניגון שלימד אותי סבא, אך לשווא! הוא כאילו נמחק מזיכרוני, ובשום אופן לא הצלחתי להיזכר בו מאז.

"השנים נקפו. סבא נשאר כזיכרון עמום בליבי, והחיים המשיכו במסלולם. הגעתי לאוניברסיטה, חף מכל אמונה וכופר במוסכמות. ניסיתי פעמים רבות להיזכר בניגון היפה ההוא. לא פעם הוא כבר עמד על קצה

לשוני, אך ברגע שניסיתי לפזם אותו, חמק ממני. כעת, כששרת את הניגון הזה, הכול צף באחת; זה הניגון שסבא לימד אותי בבוקר היום שבו נפטר". עד כאן סיפורו של הסטודנט.

כמובן שמרגע זה הפסיק הצעיר להפריע, והיה קשוב ופתוח הרבה יותר לשמוע את השיעורים וההרצאות – סיים הרב קונין את סיפורו.

"מאז חג הפסח אני מנסה נאשות להיזכר בניגון זה", המשיך המתפלל הנרגש וסיפר לנו באותה סעודה שלישית, "אך לשווא. כעת אתה שרת את הניגון הזה!".

שקט השתרר באולם למשמע הסיפור. ואז שרנו שוב את הניגון, כולנו יחד.

(תודתנו לשולח הסיפור – ר' מרדכי זיגלבוים, ניו-יורק)

כל הזכויות שמורות (תשס"ב 2002) צעירי אגודת חב"ד - המרכז (ע"ר)